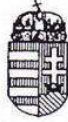


Fővárosi Ítéltábla  
2.Pf.21.963/2009/5.

Független Rendőr Szakszervezet Központi Koordinációs Iroda
Dátum: 2010 MÁJ 13.
Íktatószám: H-338-35/2010.



FŐVÁROSI BÍRÓSÁG
NYILVÁNTARTÁS SZÁMOK
Dátum: 2010 -04- 15
TUDÁNY: IV. KÖZTÖR
24161

09

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. jogtanácsos által képviselt Tettekreksz Magyar Rendőrség Szakszervezete (7100 Szekszárd, Tanya u. 4.) felperesnek, dr. Tordai Gábor jogtanácsos által képviselt FRÁSZ Szerkesztősége (1137 Budapest, Pozsonyi út 56.) I. rendű, Független Rendőr Szakszervezet (1137 Budapest, Pozsonyi út 56.) II. rendű alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2009. szeptember 29. napján meghozott, 19.P.24.161/2009/8. számú ítélete ellen az alperesek részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

### ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek 10.000 (tízezer) forint fellebbezési költséget.

A le nem rótt 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### Indokolás:

A felperes és a II. rendű alperes egyaránt a rendőrség szakszervezetei. Az I. rendű alperes kiadója a II. rendű alperes időszakos lapjának, a „FRÁSZ”-nak. A felperes az újság 2009. évi 5. számának „Közélet” rovatában megjelent „Tisztelt Tettekreksz rendőr Bajtársam” című cikk közlései miatt kért sajtó-helyreigazítást az I. rendű alperessel szemben, míg a II. rendű alperest perköltségben kérte marasztalni.

Az I. és II. rendű alperesek – arra hivatkozással, hogy a törvényes határidőn belül helyreigazítási kérelem nem érkezett a lap szerkesztőségéhez – elsődlegesen érdemi

vizsgálat nélkül indítványozták a kereset elutasítását. Hivatkoztak továbbá a perbeli legitimáció hiányára is. Másodlagosan azzal védekeztek, hogy a cikkben leírt eset ténylegesen megtörtént. A másik sérelmet illetően kifejtette, hogy a felperesi régióelnök szerző a felperesi szakszervezet politikai irányvonalát, vezetését kritizálta a szabad véleménynyilvánítás keretei között.

Az elsőfokú bíróság a keresetet részben alaposnak találta, és kötelezte az I. rendű alperest, hogy a „FRÁSZ” című lapnak az ítélet jogerőre emelkedését követően megjelenő számában tegye közzé a következő helyreigazítást: „Lapunk 2009. júliusi számában a „Tisztelt tettekreész rendőr bajtársak” (helyesen: bajtársam) című cikkben olyan hamis látszatot keltettünk, hogy a Tettekreész Magyar Rendőrség Szakszervezete tisztségviselője egy Fügetlen Rendőr-Szakszervezeti-tag rendőr bajtársától konkrét szakmai segítséget tagadott volna meg azért, mert másik szakszervezet tagja.”

Az ezt meghaladó keresetet elutasította és megállapította, hogy a felek a perrel felmerült költségeiket maguk viselik, míg a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 21.000 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőleges ellenkérelemre tekintettel az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a helyreigazítási kérelem a sajtószervezhez a törvényes határidőben megérkezett-e. A Pp. 342. § (1) bekezdésében, a Legfelsőbb Bíróság PK 13. számú állásfoglalásában és a sajtóról szóló 1986. II. törvény (Sajtótörvény) 20. § a) és c) pontja alapján tényként állapította meg, hogy a felperes a sajtó-helyreigazítás iránti kérelmet a közlemény megjelenésétől számított 30 napon belül a kiadó szervezet vezetőjéhez megküldte, mégpedig arra a faxszámra, amely az I. rendű alperes lapjának hivatalos impresszumában is szerepelt. Rögzítette továbbá, hogy a cikk szerzője a helyreigazítási kérelemre a soron következő lapszámban érdemben válaszolt. Ezáltal egyértelmű, hogy a helyreigazítási kérelem igazolható módon eljutott a lap szerkesztőségéhez, így nem látta akadályát a 2009. július 21-én érkezett helyreigazítási kereset érdemi vizsgálatának.

A Ptk. 85. § (1) bekezdése és a Legfelsőbb Bíróság PK 12. és 13. számú állásfoglalásai alapján rámutatott arra, hogy a cikk címéből és annak tartalmából kitűnően a cikk alapvető címzettje – tisztségviselőjén keresztül, illetve közvetlenül is – a felperesi szakszervezet volt, tehát a felperes legitimációja sem volt megkérdőjelezhető.

Az Alkotmány, a Ptk. vonatkozó rendelkezései, a Legfelsőbb Bíróság állásfoglalásai, valamint a szabad véleménynyilvánításhoz való jog tartalmával, terjedelmével és korlátaival foglalkozó alkotmánybírósági határozatok, továbbá a Pp.-nek a bizonyítási teherre és a bizonyítékok értékelésére vonatkozó szabályai alapján az egyes sérelmezett közlések tekintetében a következőket fejtette ki.

Azon felperes által sérelmezett kitétel vonatkozásában, amely szerint a tapasztaltabb rendőr a fiatal kollégájától arra való hivatkozással tagadta meg a szakmai segítségnyújtást, hogy nevezett nem a felperesi szakszervezet tagja, az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a bizonyítási eljárás során egyértelművé vált, hogy a kérdéses beszélgetés résztvevői a IV. kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó K..., a felperes IV. kerületi titkára és a szerző gyermeke, D... voltak. A két tanú vallomását értékelve úgy ítélte meg, hogy – bár egyikük sem tekinthető teljességgel érdektelennek – a felperes

ügyvivője egyértelműbb és határozottabb nyilatkozatot tett. Mivel a tényállást K tanúvallomására alapította, úgy foglalt állást, hogy az alperes nem tudta bizonyítani a védekezése alapjául szolgáló körülményt – azt, hogy valós tényt közölt –, ezért a helyreigazítást hamis látszat keltése miatt elrendelte.

Az újságcikk elején felvázolt „vízió”-val kapcsolatos azon valótlan látszat keltése miatti igényt, mintha a szakszervezet nem törekedne a bajtársiasságra, az alperes védekezésére is tekintettel az elsőfokú bíróság elutasította. Kifejtette, hogy az egymással versengő, egymást élesen kritizáló szakszervezetek esetében a kritika lehetőségei tágabbak az átlagosnál és az alperes ebben a körben a véleménynyilvánítás alkotmányosan megengedett korlátait nem lépte túl.

Nem találta megalapozottnak azt a sérelmet sem, amely szerint a felperes főtitkár asszonya lényegében minden rendőri vezetőt bűnözőnek tekintett.

Az elsőfokú bíróság erre az igényre vonatkozóan azt fejtette ki, hogy a felperesi szervezet vezetője közszereplő, tehát még abban az esetben is köteles tőnni a személyével kapcsolatban megfogalmazott véleménynyilvánítást, ha az túlzó és felfokozott, vagy téves értékelést fejez ki.

Az elsőfokú bíróság a felperes bocsánatkérésre irányuló külön igényét is elutasította, mivel arra a sajtó-helyreigazítás keretében nincs jogi lehetőség.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek terjesztettek elő fellebbezést, annak részbeni megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása érdekében.

Kifejtették, hogy az alperesi bizonyítási körbe mindössze annyi tartozott, hogy a beszélgetés a cikkben megjelölt tartalommal elhangzott, és a II. rendű alperes ezt bizonyította is. Az elsőfokú bíróság a tanúvallomások mérlegelése során nem értékelte a meghallgatott személyek életkorát, rendőri tapasztalatát és habitusbeli különbségét. D fiatal, pályakezdő, tapasztalatlan és nyilvánvalóan kevésbé magabiztos fellépésű, mint esetlegesen K a felperesi tisztségviselő, akit maga a felperesi képviselő is úgy jellemzett, mint aki „lehet, hogy az adott esetben félreérthetően fogalmazott, illetve néha szükségtelenül beszél”.

Kiemelték továbbá, hogy az elhangzott nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogy azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. Ennek vizsgálatakor döntő mozzanat, hogy amikor D első alkalommal teljesített fogdaőri szolgálatot, K egy előállított személyt kísért. A két rendőrkolléga között lezajlott beszélgetés a szituációból adódóan szakmai jellegű volt és nyilvánvaló, hogy – K előadásától eltérően – nem szakszervezeti kérdéstről folyt.

Fenntartották azt az álláspontjukat is, hogy a felperes keresethetőségi joga is hiányzott, mert az állítás nem a szakszervezet egészére, hanem csak K-ra vonatkozott, az ő személye azonban nem ismerhető fel és vele szemben igényt nem érvényesítettek.

Az I-II. rendű alperesek fellebbezésére a felperes ellenkérelmet terjesztett elő, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte az abban foglalt helyes indokokra

tekintettel. A szöveg értelmezésére vonatkozóan a PK 12. számú állásfoglalásában foglaltakat hangsúlyozta.

A fellebbezési tárgyaláson utalt arra, hogy – bár csatlakozó fellebbezést nem terjesztett elő – lehetőség szerint kéri az I. rendű alperesnek a helyreigazításra kötelezését a kereset 3. pontjában megjelölt sérelemmel összefüggésben is.

Az I. és II. rendű alperesek fellebbezése alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem (és ellenkérelem) keretei között bírálta felül a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően, vagyis kizárólag a kereset fellebbezéssel érintett 1. pontja vonatkozásában.

Nem volt osztható az I. és II. rendű alpereseknek az a jogi álláspontja, hogy a felperesnek nincs perbeli legitimációja, mivel a kérdéses újságcikk a perben nem álló K magatartásáról szólt. A Legfelsőbb Bíróság PK 13. számú állásfoglalása nyomán kialakult bírói gyakorlat szerint sajtó-helyreigazítást ugyanis az kérhet, akinek személye a közlemény tartalmából kétségtelenül felismerhető.

A cikket – a PK 12. számú állásfoglalás tükrében értelmezve – az alapján kellett megítélni, hogy a közlés a rendőrségnek a szakszervezetek szerinti megosztottságára kívánta felhívni a figyelmet, és a szerző a megosztottságért a felperest tette felelőssé. Ennek bemutatására adta elő azt a történetet, hogy a felperesi szakszervezet egyik tisztségviselője a fiatalabb kollégájától megtagadta a segítséget, pusztán azon az alapon, hogy más szakszervezethez tartozik. Ebben az összefüggésben a cikk nemcsak K, hanem a felperesi szakszervezetről szól, egy személy magatartásán keresztül, a felperesnek tulajdonított jelenségről számol be. Ebből következően a felperes érintettsége fennállt, így jogosult volt a perindításra.

A másodfokú bíróság azonban érdemben nem értett egyet az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezésével.

A sajtó-helyreigazítás iránti perben a bíróságnak a Ptk. 79. § (1) bekezdése értelmében azt kellett vizsgálnia, hogy a sajtószerv jogszerűen tagadta-e meg a helyreigazítást, tehát a cikkben szereplő tényállítás valós volt-e. A jogkérdés eldöntésénél abban kellett állást foglalni, hogy a PK 14. számú állásfoglalás alapján a sajtószervet terhelő bizonyítási kötelezettségnek az I. rendű alperes eleget tett-e.

A Fővárosi Ítéletábla úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak alapján nem megfelelően mérlegelte a bizonyítékokat.

Bizonyítékként rendelkezésre állt a cikkben leírt eseménynél jelen volt két személy tanúvallomása, amelyeket az elsőfokú bíróság ellentétesnek ítélte, és ebből olyan következtetésre jutott, hogy az I. rendű alperes nem tudott eleget tenni a bizonyítási kötelezettségének. Azzal a másodfokú bíróság is egyetért, hogy abban az esetben, ha az egymásnak ellentmondó vallomások közötti ellentét nem oldható fel, azt a bizonyító fél [Pp. 164. § (1) bekezdés] terhére kell értékelni, azonban a perbeli esetben a másodfokú bíróság álláspontja szerint a két tanúvallomás nem állt ellentétben egymással. A felperes tisztségviselője, K nem vonta kétségbe, miszerint elhangozhatott tőle a kollégája szakszervezeti tagságára vonatkozó kérdés, és valószínűleg az is, hogy „akkor nem nyújtunk segítséget” vagy „akkor nem segítünk” (8. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv

3. oldal utolsó bekezdés, 4. oldal közepe). D tanú szemléletesen nyilatkozott az akkori helyzetről, amikor kezdőként munkába állt a IV. kerületi kapitányságon és amikor találkozott K al, aki nyomozóként a fogdába kísért egy személyt. A „fogdás” D nak az iratok kitöltésében lett volna szüksége a segítségre (8. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal 2. bekezdés). Ebben a helyzetben az tekinthető életszerűnek, hogy a két rendőr a „segítség” alatt a szakmai segítséget érthette, és nem valószínű, hogy szakszervezeti toborzásról vagy ezzel összefüggő munkajogi kérdéssről volt szó. Erre az értelmezésre lehet következtetni a tanúvallomásokból is, amelyekből kiderült, hogy a két kolléga utóbb tisztázta a félreértést. K az öltözőben elnézést kért a fiatalabb kollégától, és azt is előadta, hogy nem is úgy értette az egészet, ahogy ez a cikkben kifejezésre jutott.

A bizonyítékok mérlegelése alapján a Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy a közöltek valóságtartalmát az alperesnek sikerült bizonyítania, így a tényállítás nem volt valótlan.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította.

A perköltség viseléséről a Pp. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdés alapján rendelkezett a Fővárosi Ítéltábla, tekintettel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdésére, a 4/A. §-ra, valamint az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontjára és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdésére és 14. §-ára.

Budapest, 2010. március 25.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Fülöp Györgyi s.k.  
előadó bíró

Dr. Varga Edit s.k.  
bíró

A kiadmány hitelköl:  
tisztviselő

